

**PERHEPALVELUT**

Sosiaali- ja terveystaloutta

Sosiaali- ja terveystaloutta, Miia Lindström, vt. sosiaali- ja terveystaloutta

Sami Salmivirta, sosiaalisuhteet

| 6200 PERHEPALVELUT            | TP 2018           | ALKUP. TA<br>2019 | LTK 2020          | Ero%        |
|-------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------|
| MYYNITUOTOT                   | 47 408            | 15 000            | 40 000            | 166,7       |
| MAKSUTUOTOT                   | 20 794            | 20 000            | 23 000            | 15,0        |
| TUET JA AVUSTUKSET            | 88 800            | 82 000            | 90 000            | 9,8         |
| MUUT TOIMINTATUOTOT           | 381               | 0                 | 0                 |             |
| <b>TOIMINTATUOTOT</b>         | <b>157 383</b>    | <b>117 000</b>    | <b>153 000</b>    | <b>30,8</b> |
| HENKILÖSTÖKULUT               | -1 208 011        | -1 349 986        | -1 426 051        | 5,6         |
| PALVELUJEN OSTOT              | -1 258 547        | -937 318          | -1 580 232        | 68,6        |
| AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT | -23 565           | -21 720           | -34 550           | 59,1        |
| AVUSTUKSET                    | -68 956           | -57 000           | -19 500           | -65,8       |
| MUUT TOIMINTAKULUT            | -111 953          | -113 458          | -106 952          | -5,7        |
| <b>TOIMINTAKULUT</b>          | <b>-2 671 032</b> | <b>-2 479 482</b> | <b>-3 167 285</b> | <b>27,7</b> |
| <b>TOIMINTAKATE</b>           | <b>-2 513 649</b> | <b>-2 362 482</b> | <b>-3 014 285</b> | <b>27,6</b> |

**Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2020 ja suunnitelmavuodet 2021-2022**

Paraisten perheystikö tarjoaa paraistolaisille lapsille **sosiaaliuolto- sekä lastensuojelulain** mukaisia palveluita ja **virka-aikaista sosiaalipäivystystä**. Yksikössä työskentelee viisi sosiaalityöntekijää, neljä sosiaaliohjaajaa, kaksi perhetöntekijää, perheystikön päällikkö sekä kanslisti 50 %:n työajalla. **Kanslistin työaikaa tulisi lisätä 50 %, jolloin käytössämme olisi yksi kokoaikainen kanslisti**. Tämä helpottaisi merkittävästi muun henkilökunnan paineita toimistotyöstä. Sosiaalityöntekijät muodostavat sosiaaliohjaajien kanssa kiinteitä työpariuksia asiakkuuksien ympärille, joita asiakkaiden tarpeiden mukaisesti täydennetään muilla viranomaisilla systeemisen ajattelumallin mukaisesti. Sosiaalityöntekijä & sosiaaliohjaaja -työparit on jaettu siten, että kolme työparia työskentelee lastensuojelun asiakkaiden kanssa ja yksi työpari + sosiaalityöntekijä työskentelevät sosiaaliuoltolain mukaisten palveluiden ja alkuarvioinnin parissa. Asiaksmäärän voimakkaan kasvun seurauksena **on välttämätöntä lisätä yksi sosiaaliohjaajan virka alkuarviointiin ja sosiaaliuoltolain mukaisiin palveluihin**. Perhetöntekijät työskentelevät asiakkaiden tarpeiden mukaisesti joko sosiaaliuoltolain tai lastensuojelulain perusteella asiakkuudessa olevien lapsien ja perheiden kanssa. Paraistolaisen lapsiperheiden saamaa apua varhaisessa vaiheessa tulisi lisätä ja kynnystä avun pyytämiseen tulisi madaltaa. **Ennaltaehkäiseviin palveluihin tulisi lisätä yksi sosiaaliohjaaja ja yksi perhetöntekijä, jotka kuuluisivat hallinnollisesti perheystikön alle**, mutta joiden työskentely suuntaisi voimakkaasti neuvoloiden, varhaiskasvatuksen sekä koulutoimen asiakkaisiin. Näillä esittämälläni lisäyksillä pystyisimme vähentämään ostopalveluiden käyttöä ja merkittävä vaikutus olisi avun ja tuen lisäämiseen ennaltaehkäisevään vaiheeseen, jolloin asiakkuuksia ei perheystikköön muodostuisi.

Perheystikön asiakkaana on aina lapsi ja asiakkuus perustuu lapsen tarpeisiin. Tavoitteenamme on, että lapset ja perheet saisivat tarvitsemansa avun jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa (peruspalveluissa), oikeasta paikasta (esimerkiksi vammaispalveluista) sekä yhdeltä luukulta. Esittämäni henkilölisäykset tukisivat näiden tavoitteiden saavuttamista.

**Turunmaan perheneuvola** tarjoaa matalan kynnyksen neuvontapalveluja pari- ja perheystiköissä oleville lapsiperheille Paraistilla neljänä päivänä viikossa.

**Perheasioiden sovittelu** ostetaan Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymältä. Perheasiainsovittelu on avioliittolaissa säädetty erityinen sosiaalipalvelu, joka on käytettävissä silloin, kun perheessä syntyy ristiriitoja. Yleisimmin perheasiainsovittelua käytetään silloin, kun puoliset harkitsevat eroa tai ovat jo päättäneet erota. Sovittelua voidaan käyttää myös eron jälkeen syntyvien, esimerkiksi lapsen tapaamisiin liittyvien erimielisyyksien ratkaisemiseksi. Sovittelulla pyritään siihen, että ristiriidat voitaisiin ratkaista osapuolten välisin neuvotteluin ja sopimuksin. Sovittelijan tehtävänä on kiinnittää erityistä huomiota lapsen aseman turvaamiseen.

Myös avoliiton ja rekisteröidyn parisuhteen osapuolet voivat käyttää perheasioiden sovittelua.

**Nuorten työpaजा Aktiva** on tarkoitettu 15-28-vuotiaille nuorille, jotka ovat etsimässä työ- tai koulutuspaikkaa. Aktiva tekee tiivistä yhteistyötä esimerkiksi TE-toimiston, koulujen sekä muiden viranomaisten ja yritysten kanssa.

### Strategiset toimenpiteet - strategiakausi 2020-2022

Kehittämme perheksikön toimintaa voimakkaasti ja tavoitteenamme on herättää myönteisiä tuntemuksia kuntalaisissa, tarjota mahdollisimman kattavasti lapsille ja heidän perheilleen suunnattuja sosiaalihuollon palveluita yhdeltä luukulta, lisätä asiakkaiden osallisuutta ja panostaa heidän kuulemiseensa moniammatillisissa työryhmissä. Panostamme myös digitalisaation lisäämiseen työssämme, kiinnitämme huomiota prosessien kehittämiseen sekä ostopalveluina hankittavien palveluiden hankintaprosessiin. Haluamme kehittyä innovatiiviseksi ja luovaksi työyhteisöksi, jossa otetaan vastuu ongelmista ja mahdollistetaan niiden ratkaiseminen tai parhaassa tapauksessa ennaltaehkäistään ongelmien muodostuminen. Yhteistyön kehittämiseen eri toimijoiden välillä panostetaan.

### Riskit ja riskienhallinta

Keskeisimmät haasteet ja riskit liittyvät kuntalaisten palvelutarpeisiin ja perheksikön kykyyn vastata näihin tarpeisiin. Perheksikön tilannetta kuormittaa vielä pitkään aikaisempien vuosien tekemätön tai vajavaisesti tehty työ. Perheksikön tarjoamissa palveluissa valtakunnallinen trendi on ollut palveluiden kysynnän kasvu, eikä Parainen poikkeaa tästä kehityksestä edukseen. Laadukkaalla ja pitkäjänteisellä sosiaalihuollon ja muiden toimijoiden yhteistyöllä voidaan kustannusten kehitykseen kuitenkin vaikuttaa.

### Menot

#### Henkilöstökulut

Kustannukset kasvavat henkilöstöresurssien lisäämisen myötä. Palkkamäärärahoihin sisältyy seuraava resurssien lisäys:

- **0,5 toimistotyöntekijä**, 14 202 euroa + sosiaaliturvamaksut, koulutus ja muut välttämättömät menot. Tällä hetkellä perheksikön työntekijöiden tukena on kanslistin 50 %:n työajalla, joka on osoittautunut riittämättömäksi. Riittämättömän toimistotyöntekijän panoksen vuoksi perhetyöntekijät, sosiaaliohjaajat, sosiaalityöntekijät sekä perheksikön päällikkö joutuvat käyttämään huomattavan osan työajastaan työtehtävissä, jotka sopivat paremmin toimistotyöntekijän tehtäväkuvaan. Toimistotyöntekijän työpanosta lisäämällä perheksikössä pystyttäisiin parempaan, laadukkaampaan sekä taloudellisesti tuloksellisempaan työskentelyyn, kun työntekijät voisivat keskittyä tehtäväkuvauksiensa mukaisiin työtehtäviin. Toimistotyöntekijän asettaminen suoraan perheksikön päällikön alaisuuteen on perusteltua työn sisällön kehittämisen sekä työyhteisön dynamiikan kannalta. Kanslistin tehtäväkuvaus tehty.
- **2 sosiaaliohjaaja**, 64 316 euroa + sosiaaliturvamaksut, koulutus ja muut välttämättömät menot. Sosiaaliohjaajan työpanoksella pystytään vähentämään sosiaalityöntekijän työmäärää, panostamaan ennaltaehkäisevään työhön sekä vähentämään ostopalveluita. Sosiaaliohjaajan tehtäväkuvaus tehty.
- **1 perhetyöntekijä**, 28 776 euroa + sosiaaliturvamaksut, koulutus ja muut välttämättömät menot. Perhetyöntekijän työpanoksella pystytään vähentämään sosiaalityöntekijän työmäärää, panostamaan ennaltaehkäisevään työhön sekä vähentämään ostopalveluita.

#### Palvelujen ostot

Palveluiden ostojen tarvetta on haastavaa arvioida. Tavoitteena on uusien vakanssien avulla sekä nykyisten vakanssien tehokkaammalla käytöllä saada vähennettyä ostopalveluita. Merkittävimmät kustannukset ostopalveluissa muodostavat sijaishuollon kustannukset, joiden merkittävää kasvua lähiaikoina ei ole näköpiirissä.

### Materiaalit ja tarvikkeet

Materiaalien ja tarvikkeiden kustannuksissa ei suurta kasvua ole.

### Avustukset

Avustusten myöntämiseen tullaan kiinnittämään huomiota.

### Tavoitteet 2020

| Tavoite                                                      | Arviointi                                                                                                   | Tavoitetaso                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lastensuojelun systemisen toimintamallin käyttöönotto.       | Tapahtuu viikoittain. Arviointiin ja kehittämiseen osallistuu koko perheystikön henkilökunta.               | Systemisen toimintamallin mukaisen tiimin työskentelyn toteutuminen joka toinen viikko.                    |
| Asiakassegmentoinnin jatkaminen.                             | Tapahtuu viikoittain.                                                                                       | Asiakkuudessa on vain asiakkuutta tarvitsevia henkilöitä ja asiakkuudet perustuvat oikeaan lainsäädäntöön. |
| Yhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kanssa.              | Arviointi tehdään säännöllisesti toteutettavien kyselyiden avulla sekä säännöllisissä yhteistyöpalaverissa. | Kustannustehokkaasti asiakasarvoa tuottava palvelutuotanto.                                                |
| Aktivan toiminnan kehittäminen nuorten tarpeiden mukaisesti. | Arviointi on jatkuvaa.                                                                                      | Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen.                                                                        |

| Työvuodet                                         | 2016 | 2017 | 2018 | B 2019 | B 2020 | 2021 | 2022 |
|---------------------------------------------------|------|------|------|--------|--------|------|------|
| Administrativ personal /Hallinnollinen henkilöstö | 2,0  | 3,0  | 3,0  | 3,0    | 1      |      |      |
| Socialarbetare / Sosiaalityöntekijä               | 6,0  | 3,4  | 3,7  | 4,0    | 2      |      |      |
| Socialarbetare inom barnskyddet                   | 4,0  |      |      |        | 3      |      |      |
| Barnatillsyningsman /Lastenvalvoja                | 1,0  | 0,6  | 0,6  | 1,0    | 0      |      |      |
| Familjehandledare / Perhe-ohjaaja                 | 2,0  |      |      |        |        |      |      |
| Familjearbetare /Perhetyö                         | 2,0  |      |      |        |        |      |      |
| Familjearbete /Perhetyö                           | 4,0  | 5,3  | 4,0  | 6,0    | 9      |      |      |
| Familjerådgivare / Perheneuvoja                   | 2,0  | 1,8  | 1,8  | 2,0    | 2      |      |      |
| Verksamhetsledare                                 | 1,0  |      | 1,0  |        |        |      |      |

|                                          |             |             |             |             |           |  |  |
|------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-----------|--|--|
| Ungdomshandledare                        | 1,0         |             |             |             |           |  |  |
| Ungdomshandledare                        | 2,5         | 4,0         | 3,0         | 4,0         | 4         |  |  |
| Kanslist /Kanslisti                      | 1,0         | 1,0         |             |             | 1         |  |  |
| <b>Årsverken totalt / Työvuodet yht.</b> | <b>17,5</b> | <b>18,1</b> | <b>17,1</b> | <b>20,0</b> | <b>22</b> |  |  |

**Antal anställda / Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

|                               |           |           |  |           |           |  |  |
|-------------------------------|-----------|-----------|--|-----------|-----------|--|--|
| Tillsvidare                   | 13        | 14        |  | 21        | 22        |  |  |
| Tidsbundna                    | 6         | 3         |  | 0         |           |  |  |
| <b>Antal anställda 31.12.</b> | <b>19</b> | <b>17</b> |  | <b>21</b> | <b>22</b> |  |  |

| Suoritteita                                                   | 2016 | 2017 | 2018 | E 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
|---------------------------------------------------------------|------|------|------|--------|------|------|------|
| Laitoshoidon ja perhekotien hoitovuorokaudet (LsL)            | 2026 | 3205 | 4005 | 6000   | 6000 |      |      |
| Perhehoidon hoitovuorokaudet (LsL)                            | 2842 | 3387 | 4250 | 6500   | 4000 |      |      |
| Lasten lukumäärä joille tehty palvelutarpeen arviointi        | 35   | 127  | 107  | 200    | 200  |      |      |
| Lastensuojelun piirissä olleet lapset ja nuoret (LsL)         | 71   | 96   | 150  | 140    | 130  |      |      |
| Ehkäisevän lastensuoj. piirissä olleet lapset ja nuoret (ShL) | 26   | 36   | 81   | 250    | 200  |      |      |
| Lastensuojeluilmoitukset                                      |      | 300  | 429  | 420    | 400  |      |      |
| <b>Mittarit</b>                                               |      |      |      |        |      |      |      |
| Nettokustannus/asukas, €                                      | 140  | 157  | 164  | 190    | 198  |      |      |
| Perhehoidon hoitov./hoitovuorokausien kokonaismäärä (%)       | 58   | 51   | 51   | 52     | 40   |      |      |
| Laitoshoito €/vuorokausi                                      | 313  | 233  | 173  | 260    | 170  |      |      |
| Perhehoito €/vuorokausi                                       | 108  | 105  | 107  | 120    | 93   |      |      |